

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450; izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Volilna bitka

Priprave za veliki obračun dne 5. maja so izvršene. Kandidatnih list je bilo vloženih šest, dvema je kasacijsko sodišče odreklo potrditev, ker niso njihovi vlagatelji izpolnili vseh v zakonu predpisanih formalnosti. Potrjene so štiri liste: vladna g. Bogojuba Jevtiča, združene opozicije g. dr. Vladka Mačka, ter listi dr. Ljotiča in Bože Maksimoviča. Odpadli ste socialistična lista dr. Topaloviča in lista dr. Hodžere. Od vloženih list ste prav za prav edino dve, ki imate idejno podlago. Ste to listi g. Jevtiča in dr. Mačka. Vse ostale liste so več ali manj plod osebnih ambicij, ali političnih spekulacij. Zato je samo ob sebi umevno, da se bo 5. maja bila glavna bitka med vladno listo in listo združene opozicije dr. Mačka. Volilna kampanja je v polnem teku, ni pa dozaj še prekoračila mej dostojnosti, politične lojalnosti in političnega taktičnosti. Zivalno je propagandno delo na obeh straneh. Zlasti se pridno giblje tudi vladna, katere člani — menda z edino izjemo g. finančnega ministra dr. Stojadinoviča — kandidirajo vsi na listi predsednika vlade.

Pretekla nedelja je bila po vsej državi zelo razgibana in skoro vsi ministri so bili na agitacijski turneji ter so govorili na shodih pred velikimi množicami. O gibanju opozicijskih kandidatov izvevo malo ali skoro nič, zato tudi ni mogoče napraviti si jasne slike o idejnih temeljih opozicijskih kandidatov.

Programatične izjave sta na nedeljskih shodih v imenu vladne liste podala zlasti minister za kmetijstvo g. dr. Jančič, in minister za promet g. Vujić. Prvi je govoril na ogromnem narodnem zborovanju v Skoplju pred 25.000 poslušalci, drugi pa pred mogočno množico ljudstva iz hrvaškega Primorja na Sušaku. »Prihod g. Jevtiča na vladno« je dejal g. dr. Jančič — »pomeni, da se bo velika Aleksandrovska politika izvele z železno voljo in jekleno odločnostjo do kraja«. Šesti januar 1929 — to je program. Program ne samo v političnem pogledu, ampak tudi v gospodarskem in socialnem. »Prešli smo« — je nadalje dejal, »na linije prirodnejšega in pravičnejšega ter nacionalnega in socialno bolj upravičenega in bolj razumljivega ekonomskega demokratizma, vse pa po načelu ekonomske in socialne pravice ter v mejah razumnega in koristnega udejstvovanja v narodnem življenju.«

»Kraljeva vlada« — je pa dejal na Sušaku g. Vujić — »si je postavila na ogo, da vzbudi predvojni nacionalizem, ki je bil vsikdar regulator naše družbe i v kulturnem i v ekonomskem i v političnem življenju... Ta vlada hoče zbrati okrog sebe ljudi čvrste in nezlomljive, hoče jih organizirati ter uporabiti proti vsem katerijam, ki zavestno ali nezavestno skušajo izpodkopavati temelje naše države ter ovirati njeno urejevanje... Kraljevska vlada je odločena in tudi že storila vse potrebne ukrepe, da z našo pomočjo vse one, ki so nezakonitim potom prišli do bogastva, spravijo pred sodišče, da dobe zasluženo kazen.«

To je nedvomno program, zlasti če upoštevamo, da je vlada že storila nekatere korake v cilju olajšanja gospodarskih razmer in ožvilenja našega gospodarskega življenja. A program opozicije? Objavljen pri nas doslej ni bil. Zato se moremo naslanjati edino na izjave, ki jih je dal dr. Maček dopisniku švicarskega lista »Courier de Genève« in ki jih je ga 13. febr. objavil. Po teh izjavah vztraja dr. Maček na svoji poprejšnji ideologiji, v smislu katere odklanja edinstveno

Ovire za pakt med Francijo in Rusijo

Vlada izjavlja, da se pogajanja nadaljujejo — Ovire: komunistična propaganda, predvojni dolгови, locarnski pakt in slabo stanje sovjetske rdeče vojske

PARIZ, 25. aprila. Francosko zunanje ministrstvo je bilo zaradi desorientacije v javnosti prisiljeno inspirirati posebno izjavo, v kateri se zatrjuje, da pogajanja za sklenitev francosko-sovjetskega pakta niso prekinjena, ampak se diplomatskim potom nadaljujejo. Pariški tisk se še vedno obširno bavi s tem problemom in pravi, da bi bilo nesmiselno sklepati s sovjetsko Rusijo pakt, dokler se ne doseže popolna ukinitv vse komunistične propagande v Franciji in njenih kolonijah. Mimo tega je treba rešiti tudi vprašanje predvojnih in vojnih dolgov sovjetske Rusije, ker gre tu za ogromne milijarde frankov, ki so last malih francoskih varčevalcev. Nadalje pa dolguje sov-

jetska Rusija Franciji tudi odškodnino za francoska podjetja v Rusiji, ki so bila enostavno zaplenjena. Ako je sovjetska vlada obljubila Angliji ob Edenovem obisku v Moskvi, da ji bo v 20 letih izplačala vsaj del vojnih dolgov, dasi ne bo žnjo sklenila nobenega pakta, mora to tembolj storiti Francija. Pa tudi vodstvo francoske vojske po vrnitvi francoske vojaške delegacije iz sovjetske Rusije ni več tako navdušeno za zvezo s sovjeti, ker zatrjuje, da sovjetska vojska Franciji ne bi mogla nuditi tiste pomoči, ki si jo želi. Treba je upoštevati, da Rusija nima skupne meje z Nemčijo, a ruske strateške železnice so nezadostne in tehnično slabe. Rdeča vojska je absolut-

no nezadostno izvežbana in generalni štab ni na potrebni višini. Mobilizacija se v Rusiji ne more izvršiti tako naglo, da bi imela Francija od nje kako korist. V primeru nemškega napada na Rusijo bi pa morala Francija takoj izvesti mobilizacijo in vdreti v Nemčijo, s čimer bi izgubila garancije po lokarnskem paktu in Anglija ter Italija v tem primeru ne bi bili dolžni priteči Franciji kot napadalki na pomoč. V tem primeru bi se Nemčija z vso svojo silo vrgla na Francijo in prepustila Poljski, da se sama bori s sovjetsko Rusijo. Naravno je, da bi taka vojna bila kmalu končana.

Govor abesinskega cesarja

VES ABESINSKI NAROD SE MORA IZVEŽBATI ZA OBRAMBO. FARINACIJEVO MNENJE O VOJNI V ABESINIJU.

RIM, 25. aprila. »Giornale d' Italia« objavlja besedilo govora, ki ga je imel v parlamentu v Addis Abeba abesinski cesar. Cesar je naglasil, da incidenta pri Ualuali niso izzyvali Abesinci, ampak so izvršile napad italijanske čete v času, ko se je vršila razmejitev med Abesinijo in angleško kolonijo. Razmejitev se je zaradi tega morala ustaviti. Abesinija je poslala pritožbo Društvu narodov in čaka sedaj, da se spor reši tako, kakor zahtevajo interesi miru. Cesar je pozval Abesince, da se pripravijo za obrambo domovine. Abesinci morajo z vsemi svojimi, tudi finančnimi sredstvi, podpreti akcijo vlade za oborožitev abesinske vojske. Vojaška izobrazba se mora pospešiti. Dokler se ne izda zakon o splošni vojaški obveznosti, je dolžnost vseh, da se vež-

bajo v orožju in pripravljajo za boj. Izvežbani vojaki bodo poslani v vse centre, da vežbajo prebivalstvo. Tudi abesinske žene morajo obiskovati tečaje za pomožno službo. Italijanski list pravi, da je abesinski cesar s tem jasno povedal, da goji Abesinija skrite namene, napasti italijanske kolonije(?), zaradi tega so ukrepi Italije več ko potrebni. »Regime-Fascista« pa objavlja članek Farinacija, v katerem pravi, da vojna z Abesinijo za Italijo ni nevarna. Italija more z najmanjšimi napori zasesti Abesinijo in naseliti tam ves odviske italijanskega prebivalstva. Ako bi bila Italija napadena tudi od drugod, bi se vendar lahko tudi uspešno uprla, ker je tehnično in duhovno dovolj pripravljena.

Podonavska konferenca

RIM, 25. aprila. Italijanska vlada je izdelala za podonavsko konferenco v Rimu že konkretne predloge in jih dostavila zainteresiranim vladam. Predlogi vsebujejo načrt za konvencijo, v kateri zagotove podpisnice medsebojno neodvisnost Avstrije. Dalje se sklone konvencija o nevmešavanju in bilateralna konvencija o vojaški pomoči v primeru napada. Ako se doseže diplomatski sporazum, bodo vabila na konferenco že v kratkem odpisana. Konferenca bi se pričela 10. junija. Povabljene bodo Avstrija, Francija, Italija, Nemčija, Jugoslavija, Češkoslo-

vaška, Madžarska in Romunija. Anglija odpošlje le opazovalca. Po poročilu iz Berlina, je Nemčija načrt že prejela in ga proučuje. Odgovorila pa bo šele tedaj, ko dobi od italijanske vlade pojasnila o pojmovanju avstrilske neodvisnosti in definiciji nevmešavanja.

Vprašanje Dardanel

CARIGRAD, 25. aprila. Glavno glasilo turške vlade v Carigradu »Milliet« razpravlja na uvodnem mestu o vprašanju Dardanel in naglašja, da je sklep velesil o demilitarizaciji nepravilčen. Medtem ko smejo druge države mirno kršiti vojaške klavzule mirovnih pogodb in se razprav-

lja celo o oborožitvi Avstrije, Madžarske in Bolgarije, se Turčiji krati pravica zavarovati Dardanele s potrebnimi trdnjavami in drugimi uredbami. Turčija ni zaslužila, da se z njo tako postopa, razen tega se pa tudi ne sme pozabiti, da leže Dardanele na turškem ozemlju in bo Turčija že znala storiti vse potrebno za svojo varnost.

ZAVRNJENA PRITOŽBA.

BEograd, 25. aprila. Kasacijsko sodišče je zavrnilo pritožbo zaradi razveljavljenja Hodijerove kandidatne liste.

DVE JUSTIFIKACIJI.

ATENE, 25. aprila. Včeraj sta bila po obsodbi izrednega sodišča ustreljena na smrt obsojena generala Papulos in Kimisi.

PLEBISCIT O BOLGARSKI USTAVU.

SOFIJA, 25. aprila. Poroča se, da je nova bolgarska vlada sklenila, da bo načrt bodoče bolgarske ustave izročila bolgarskemu narodu v plebiscitarno odločitev že do 20. maja. Sklep glede usode Cankova, Georgijeva in tovarišev še ni napravljen, izgleda pa, da ostanejo vsaj zaenkrat še v internaciji.

OBOROŽEVANJE AVSTRIJE.

DUNAJ, 25. aprila. Na Gornjem Avstrijskem se po izjavi vlade ustanovi pet novih posadk. Tam bodo zgradili tudi 6 novih vojašnic.

OBOROŽEVANJE TEKMOVANJE.

LONDON, 25. aprila. V »News Chronicle« objavlja Vernon Battlet članek o položaju v Evropi po konferenci v Stresji. Battlet meni, da bodo sklepi v Stresji prišli Anglijo, da še poveča svojo oborožitev. Pisec pravi, da ni nobene politične sile več, ki bi mogla zaustaviti tekmovalne v oboroževanju in popraviti izgleda za idejo omejene oborožitve.

jugoslovensko državo in zahteva pet avtonomnih držav, ki bi federativno bile povezane v zvezno državo Jugoslavijo. G. Svetozar Pribičević, kot drugi šef bivše »seljaško-demokratske koalicije« je pa v pariškem listu »Temps« od 16. marca tl. in v »Petit Journal« od 17. marca tl. potrdil, da je to tudi njegov program. Oba torej vztrajata na zahtevah, ki jih je v usodni noči od 5. na 6. januarja 1929. predložil v svojem in v imenu g. Mačka pokojnemu kralju g. Pribičeviću in ki so bile končni povod za veliki akt od 6. januarja 1929.

Da-li in v koliko se s tem programom g. Mačka strinjajo politični voditelji Davidović, Spaho ter Joca in Dragojub Jo-

vanović, ki so sedaj zavezniki g. dr. Mačka, to je in ostane odprto vprašanje. Zdi se, da ima prav g. minister Čirić, ki je na velikem shodu v Vukovaru preteklo nedeljo izjavil, da je združena opozicija »združenje brez programa«. In zdi se, da ima prav tudi g. minister Jančič, ki je v Skoplju izjavil, da ta skupina ne predstavlja nikakšne »politične ideje in načelne zajednice«, ampak se je samo taktično združila za petomajske volitve. Združil je bivše politične voditelje »strah pred definitivnim razpadom vseh bivših političnih strank«, zato so se odločili za zadnjo odločilno bitko. To dokazuje tudi izjava g. dr. Mačka, ki jo je dal svojemu sreskemu

kandidatu za križevački srez na vprašanje, dali bo šel po izvolitvi v Beograd: »Ne, jaz bom šel v Beograd samo, če me pokliče tja sodišče za zaščito države«. Izjava nevredna resnega voditelja naroda! Tako vidimo, da si bodo 5. maja stali nasproti: pozitivni šestojanuarski politični, gospodarski in socialni program, ki ga zastopa vlada g. Jevtiča, ter negativni elementi, ki jih idejno družijo le malo ali nič, družijo jih pa samo trenutna želja, da se dokopljajo v državi do odločilne moči, ki bi jim dala možnost za uveljavljanje destruktivnih tendenc.

V—S—

Dnevne vesti

Žalostna prostovoljna smrt

ZNANI MARIBORSKI ŠOFER MAHALKA JE USTRELIL SEBE, TOVARIŠA VRAČKA PA NEVARNO RANIL.

Na dvorišču Pristavčeve gostilne na Ljubiški cesti se je včeraj dopoldne odigralo krvavo dejanje, o katerem se je v popoldanskih urah naglo raznesla vest po vsem mestu. Znanj mariborski šofer, 58-letni Aleksander Mahalka, si je pogol iz vojaške pištole kroglo v sence, svoje ga tovariša šoferja Henrika Vračka, ki mu je prihitel na pomoč, pa je nevarno obstrelil.

O žalostnem dogodku smo izvedeli naslednje podrobnosti: Šofer Aleksander Mahalka je bil zapleten v neko tihotapško afero in je imel zadnje čase silno slabo vest in strah pred aretacijo. Ko se je včeraj dopoldne okrog 11. ure pojavil na dvorišču Pristavčeve gostilne orožniški komarir Alojzij Šibenik in povprašal po Mahalki, katerega je nameraval naročiti za prevoz nekega carinskega blaga, se je Mahalka, ki je opazil orožnika, takoj umaknil na dvorišča, segel po pištoli in si v kotu pogol kroglo v sen-

ce. Najemnik gostilne Franček Trafenik in šofer Vračko sta hitela takoj na kraj, kjer so počeli streliti in našla tam Mahalko s prestreljeno glavo. Gostilničar je takoj prinesel vode in potrebnih obvez. Ko pa je Vračko umival Mahalko, ni opazil, da je Mahalka še vedno držal v desnici pištolo, ki jo je z zadnjimi močmi sprožil in obstrelil Vračka na desni roki nad laktjo.

O žalostnem dogodku so bili takoj obveščeni mariborski reševalci, ki so neza vestnega Mahalko in hudo ranjenega Vračka prepeljali v bolnišnico. Zdravniki so si mnogo prizadevali, da bi rešili življenje nesrečnega obupanca, toda zaman. Mahalka je kmalu po 14. uri podlel poškodbi, ki si jo je sam povzročil. Ranjenemu Vračku pa so obvezali rano in ga obdržali še nadalje v zdravniški oskrbi. Tragična smrt Mahalke je vzbudila sočustvovanje pri vseh, ki so ga poznali.

Trije vlomilci pod ključem

Mariborski policiji se je kaj kmalu posrečilo izslediti storilce, ki so vlomili na velikonočno soboto v stanovanje žene upokojenega profesorja ge. Hilde Kovačeve v Gregorčičevi ulici in ji ob tej priliki odnesli razne zlatnine in srebrnine ter več zlatih šilingov v skupni vrednosti okrog 20.000 Din. Policija je izvedela, da je predvčerajšnjim menjal neki mlajši moški pri plačilnem natakariju v koledvorski restavraciji zlat šiling. Takoj nato pa je tudi ugotovila, da je dotični moški prenočeval v nekem mariborskem hotelu in se tam prijavil pod pravim imenom Edmund Logar. Policija je Logarja aretirala včeraj v neki gostilni na Tržaški cesti v družbi dveh prijateljic in nekega prijatelja. Pri zaslišanju se je izkazalo, da sta prijateljici popolnoma nedolžni, pač pa ima Logarjev prijatelj na vesti isti greh kakor Logar sam, da mu je namreč pomagal pri vladu v stanovanju Kovačeve. Po daljšem oklevanju je priznal, da je v družbi svojih dveh prijateljic vlomil omenjenega dne v stanovanje Kovačeve in odnesel razno zlatnino in srebrnino. Tudi je točno navedel vse mariborske juvelirje, katerim je zlatnino prodal, kakor tudi osebe, pri katerih je nekaj dragocenih predmetov zastavil. Danes dopoldne je policija zasliševala vse tri. Po končanem zaslišanju jih bo izročila sodišču.

Iz učiteljske službe. Učiteljica Pavla Obranova, ki je bila doslej nameščena na osnovni šoli v Kamnici pri Mariboru, je premeščena v Ormož.

Iz sodne službe. Za starešino okrajnega sodišča v Gornji Radgoni je imenovan sodnik okrajnega sodišča v Ljutomeru Fran Gorenc, za sodnika okrajnega sodišča v Ljutomeru pa sodnik okrajnega sodišča pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah Josip Sister.

Posestno gibanje. Posestnica Katarina Mastenova je prodala zasebnici Mariji Ortnerjevi hišo št. 66 na Koroški cesti za 104.000 Din.

Poklonitev srednješolcev na kraljevem grobu. Pod pokroviteljstvom dravske oblasti dijaške Počitniške zveze se bodo slovenski srednješolci poklonili spominu blagopokojnega kralja na Oplencu, kamor so odpotovali že včeraj popoldne. Dijaki so ponesli s seboj dve v usnje vezani knjigi podpisov vseh dijakov in profesorjev državnih in privatnih srednjih šol v naši banovini.

Mariborska volišča in volilci. Volilci prvega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena A do J bodo volili v telovadnici dekliške meščanske šole v Miklošičevi ulici, od K do P v telovadnici realke v Krekovi ulici, od R do Ž v realki na Jugoslovanskem trgu. Volilci II. okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena A do J v dekl. m. šoli v Cankarjevi ulici, od K do P istotam, od R do Ž pa v poslopiju pomožne šole v Razlagovi ulici. Volilci III. mestnega okraja bodo volili v

otročkem vrtcu v Erjavčevi ulici, volilci IV. okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena A do L v telovadnici osnovne šole v Gosposvetski ulici, od M do Ž istotam v drugi sobi. Volilci V. okraja od A do G v IV. dekliški osnovni šoli, od H do K v telovadnici na Ruški cesti, od L do P v poslopiju istotam, od R do S istotam, od S do Ž pa v otroškem vrtcu v Valvazorjevi ulici. Državni uslužbenec, ki stanujejo izven Maribora pa imajo v mestu volilno pravico, bodo volili na 15. volišču v prostorih trgovske akademije na Zrinjskega trgu.

Letošnje šolsko leto bo podaljšano. Ker so v letošnjem šolskem letu izgubile naše šole izjemoma več delovnih šolskih dni, kakor jih je bilo predvidenih za redne šolske počitnice, je prosvetno ministrstvo sklenilo, da se bo pouk v letošnjem šolskem letu v 4. in 8. razredu gimnazij in realk in v 5. letniku učiteljskih končal 30. maja, ne pa 15. maja, kakor je bilo to napovedano. Privatni razredni in popravni izpiti v 4. in 8. razredu gimnazij in realk bodo med 1. in 10. junijem. Nižji in višji tečajni izpiti se bodo pričeli 12. junija in bodo trajali dokler se ne končajo. Na učiteljskih bodo razredni in ponavljalni izpiti najdalje do 8. junija, diplomski učiteljski izpiti pa od 11. junija dalje. Ostali razredi v nepopolnih gimnazijah in učiteljskih bodo imeli pouk do 15. junija, v popolnih gimnazijah pa do 8. junija. Na vseh šolah, kjer bo to mogoče, bodo letne uspehe sporočili učencem na Vidov dan, kjer pa se vrše izpiti kasneje, bodo letni uspehi sporočeni učencem po končanih izpiti. Sprejemni izpiti za 1. razred gimnazij bodo 1., 2. in 3. julija.

Avtobusni promet Maribor - Razvanje. Zadnjič smo poročali o slovesni otvoritvi avtobusnega prometa med Mariborom in našo lepo, romantično pohorsko vasico Razvanjem. Toda zanimanje Mariborčanov za Razvanje se s tem ni končalo, kar sta pokazala zlasti oba velikonočna praznika, ko so bili avtobusi, ki so vozili tja in nazaj, vedno prenapolnjeni. Vse to dokazuje, da je na tej progi redni avtobusni promet več kot potreben, zato naj bi merodajni činitelji pri avtobusnem prometu mestnih podjetij čimprej poskrbeli, da se sedanji provizorij spremeni v redno progo. Naročanje avtobusov po razvanjski Tujskoprometni družbi je sitna in nerodna stvar, zato naj se določi banovinska komisija, ki naj reši končno vprašanje rednega normalnega prometa. To žele tako Razvanjčani kakor Mariborčani.

Pojasnilo. V 88. številki »Večernika« se je pomotoma vrnila vest, da je g. Josip Srbinsek dobil koncesijo za bufet na Pobreški cesti, kar pa ni res. Omenjena zajutrkovalnica je še vedno last g. Josipine Sotlarjeve. Objavljamo to pojasnilo na podlagi izjave mestnega obrtnega referenta g. dr. Senkoviča, da ne bo nepotrebnih kritik in da popravimo zmotno, ki je nastala brez naše krivde.

Še ne veste?

Da je

Foto Škorjanc

Gregorčičeva ulica 20

najelegantnejše in najmodernejše opremljeno fotografsko podjetje. Zato je tudi izdelava fotografij priznana najboljša!

Din 5000 dobite na veliki tomboli v nedeljo, dne 28. aprila. Kupujte tombolske karte!

Jadranska umetniška razstava slik v Mariboru. Znanj naš primorski slikar narodne folklore g. prof. Stjepan Baković je razstavil v veliki kazinski dvorani nad 90 svojih odličnih del. Jadranska straža v Mariboru je prevzela pokroviteljstvo te razstave, saj ji je g. profesor odstopil vso vstopnino kot prispevek za »Dom Jadranske straže« v Bakru na Jadrani. Jadranska straža se obrača zato na vse svoje članstvo s prošnjo, da se z obiskom razstave oddolži g. profesorju, saj bo v tej pestri skupini našel marsikdo poleg umetniškega užitka gotovo tudi primerno sliko za okras svojega doma. Slike so priznane umetnine in tudi cene so jako zmerne. Razstava traja do prvega maja t. l.

Odbor društva jug. drž. upokojencev (upokojenk) v Mariboru je kot velikonočno darilo razdelil iz društvenih sredstev svojim najrevnejšim članom znesek 2150 Din. Upokojenci (upokojenke) iz Maribora in okolice, ki še niste včlanjeni pri društvu, vljudo vas vabimo, da pristopite k našemu društvu, ker je v složenem sodelovanju vseh, bomo dosegli trajnih uspehov bodisi v stanovskih zadevah, bodisi na humanitarnem področju. Pravila za posmrtni fond so že v veljavi in se sprejemajo prijave v društvenem tajništvu, Vrbanova ul. 59.

Kolesarski klub »Poštela« priredi v nedeljo, dne 28. IV. pod vodstvom Mariborske kolesarske podzveze z »Rdečim Frančkom« izlet v Ljutomer. Cena potovanja vklj. kompletno kosilo znaša 50 Din. Izleta, ki gre preko Ptujda, Ljutomer, Sv. Trojice in Sv. Lenarda, se zamore udeležiti vsakdo. Odhod ob 7. uri zjutraj s Kralja Petra trga. Prijave se sprejemajo v trgovini Slavko Markovič, Gosposka ul. 40.

Ljubljanski akademski pevski zbor bo na svojem koncertu dne 2. maja t. l. v unionski dvorani zapel 21 slovenskih narodnih pesmi v obdelavi naših najboljših glasbenikov. Lani so peli koroške in belokranjske pesmi, letos pa so na programu štajerske, primorske, gorenjske in dolenske narodne pesmi. — Za koncert vada med občinstvom veliko zanimanje. Prodaja vstopnic pri tvrdkah Zl. Brišnik in Jos. Höfer po navadnih cenah.

Glasbeno društvo poštnih in telegrafskih uslužbencev, Maribor, ima v nedeljo, dne 28. aprila v Gambinovi dvorani, oziroma vrtu svoj redni letni občni zbor, začetek ob 15. uri. Člani in prijatelji godbe vsi vabljeni.

Občinska organizacija JNS v Studencih vabi vse odbornike in somišljenike na sejo, ki bo drevi ob 19. uri v sejni sobi NO na Kralja Petra cesti. Na dnevnem redu so važna posvetovanja za bodoče volitve.

Sokol Maribor I. priredi v nedeljo 28. aprila tajni izlet za članstvo in naraščaj. Informacije se dobijo vsako sredo in soboto od 17. do 19. ure v društvenih prostorih. (Glavni vhod v kasarno krajja Petra I.) Načelnništvo.

Zdravstvena predavanja OUZD v Mariboru. Ekspozitura OUZD v Mariboru je organizirala za svoje člane poučna predavanja o glavnih obriših, postanku in razvoju raznih bolezni, pred vsem onih, ki najbolj napadajo delovno ljudstvo. — Prvo predavanje bo v petek 26. t. m. v dvorani reševalne postaje na Koroški cesti 12 ob 20. uri. Predava dr. F. Toplak o raku.

Za Sokolski dom v Mariboru! Kdor še ni daroval za veliko sokolsko tombolo, ki bo v nedeljo 28. tm., katere čisti dobiček gre v korist Sokolskega doma v

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 25. aprila ob 20. uri: »Prebrisani Amor«. Red B.

Petek, 26. aprila: Zaprto.

Sobota, 27. aprila ob 20. uri: »Kdo je kriv?« Red D.

Nedelja, 28. aprila ob 20. uri: »Prebrisani Amor«.

Prva ponovitev vojne zgodbe »Kdo je kriv?« bo v soboto, 27. t. m. za red D. Ob krstni predstavi je občinstvo z napetim zanimanjem sledilo poteku tega dela, ki je goreč protest proti vojnim strahotam. Režija je Košičeva, glavni ulogi igrata Starčeva in Furijan.

»Prebrisani Amor« — nedeljska predstava. Rasbergerjeva opereta »Prebrisani Amor«, ki je bila deležna tako toplega sprejema ter je nedvomno eno najboljših slovenskih del tega žanra ponove v nedeljo, 28. tm. zvečer ob 20. uri. Ker te operete kot popoldanske predstave ne bodo igrali, opozarjamo nedeljske gledališke obiskovalce na to večerno predstavo.

Prihodnja glasbena premiera bo opereta slavnega, pred kratkim v Zagrebu tragično umrlega skladatelja O. Nedbala »Poljska kri«.

KINO

GRAJSKI KINO

Četrtek nepreklicno zadnji dan »Rože in juna« Paul Hörbiger, Gretl Theimer. Od petka dalje popolnoma nov film s popolnoma novo režijo

„BELA SESTRA“

Velefilm v nemškem jeziku.

Kino Union: V četrtek zadnjič: »Na straži velemesta«. V petek veseloigra: »Gospodična gospa«.

Mariboru, naj čimprej pošlje darilo v trgovino Bureš v Vetrinjsko ulico. Nihče naj ne manjka med darovalci!

Četrtek: Svengaljev eksperimentalni večer v »Veliki kavarni«.

Kupujte tombolske karte za največjo tombolo dne 28. aprila, na kateri dobite 5000 Din.

Nočna lekarniška služba. V petek 20. tm. bosta imeli nočno lekarniško službo Minařikova lekarna »Pri orlu« na Gavnem trgu in Königova lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Aleksandrovi cesti.

Radio Ljubljana. Spored za petek 26. tm.: ob 12: ploščice; 12.45: poročila; 13.00 čas, ploščice; 18.00: predavanje; 18.20: radio-orkester; 18.40: literarna ura; 19.00: radio-orkester; 19.20: čas, jedilni list, program za soboto; 19.30 naciona na ura; 20.00: večer slovenske glasbe; 21.00: večer vesele glasbe; 22.00: čas, poročila; 22.20: ploščice.

Odšla je brez slovesa. Lasničarska vajenka Heda Lisenčeva se je zglasila včeraj popoldne na policiji in prijavila mučno družinsko zadevo. Njena nezakonska sestra Herta Melharjeva, ki je bila uslužbena pri neki zasebnici kot strežnica, je že pred prazniki brez slovesa neznanokam odšla od doma. Herta je bila zadnje čase silno potrta in je pred odhodom svoji materi izjavila, da za njo ni treba ničesar pripravljati za praznike, ker si bo vse priskrbela sama. Mati se resno boji, da si je Herta končala življenje. Nesrečno dekle je staro 20 let, je srednjemočne postave, pristrženih las, oblečena pa v rjavo obleko.

Prošnja gradbenemu uradu. Lani v jeseni so mestni delavci zasadili v Magdalenski in Fochovi ulici nov drevesni nasad. Izkopali so jame za drevesca in leži izkopani material še danes na ulicah. Prebivalci prosijo mestni gradbeni urad, naj bi odstranil sedaj na pomlad ves ta nepotrebn material, kateremu nekateri prilagajo še smeti in nesnago. Očistite naše ulice!

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. je kazal toplomer 11,6 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 4 stopinje nad ničlo; barometer je kazal pri 15 stopinjah 735, reduciran na ničlo pa 733; relativna vlaga 78; vreme je oblačno in vetrovno. Vremenska prognoza: močno oblačno, nove padavine, temperatura bo še nekoliko padla.

Nova politika monopolske uprave

FINANČNI MINISTER DR. MILAN STOJADINOVIČ ODREDIL ZNIŽANJE CEN MONOPOLSKEGA BLAGA.

Sol, petrolej, vžigalice, tobak: to so predmeti, na kojih uporabo je navezana ogromna večina ljudstva, zlasti najrevnejših slojev. Vsi ti predmeti pa so last državnega monopola, ki jim določa cene. Naravno je, da je cenovna politika monopolske uprave z narodnogospodarskih vidikov zelo važna, zlasti v časih, kakoršne preživljamo že nekaj let, ko je splošna gospodarska depresija potisnila življenjski standard naših najvažnejših slojev, kmeta, obrtnika in delavca, zelo globoko. Da tvorijo ti sloji poleg uradništva glavni kontingent konsumentov vseh gori navedenih monopoliziranih predmetov, pač ni treba utemeljevati.

Vprašanje cen monopolskih predmetov ki jih formalno sicer določa upravni odbor državnih monopolov, je vendarle prvenstveno odvisno od vsakokratnega finančnega ministra države, prav tako, kakor tudi upravna odbora Narodne banke in Državne hipotekarne banke urejajo vsa vprašanja svojega kreditnega poslovanja, zlasti tudi v pogledu obrestne mere, po želji in volji finančnega ministra. Ako ima finančni minister smisel in razumevanje za gospodarski položaj naroda in ako ne dela finančne politike z zavezanimi očmi, samo z vidika raznih finančnih teorij, samo z vidika več ali manj prazne državne blagajne, bo znal najti tudi pravo smer v pogledu kreditnega poslovanja navedenih državnih zavodov, enako pa tudi v vprašanju določanja cen monopolskim predmetom. Monopol ima posebno v naši državi izključno f i s k a l n i značaj. Vendar pa ni samo orodje za zbiranje potreb državnih dohodkov, ampak vsebuje tudi — kakor je to te dni na seji upravnega odbora monopolske uprave dobro naglasil g. finančni minister dr. S t o j a d i n o v i č — višji gospodarsko-socialni cilj, ker daje tisočem in tisočem naših ljudi možnost dela in zaslužka: pridelovalcem tobaka, delavcem v tobačnih tovarnah, solarnah, petrolejskih jamah, prodajalcem vseh monopolskih predmetov itd. Na ta način stoji monopol v najožji zvezi s splošnim narodnim gospodarstvom. Pa dasi je monopol po svojem pravnem in dejanskem položaju izključni pridelovalec in prodajalec monopolskih predmetov, b r e z k o n k u r e n c e, ki sam določa prodajne cene svojim predmetom, vendar z ozirom na

že v uvodu omenjene razloge mora voditi računa o potrebah in kupni moči konzumentov. Pravilna ocena obojega mora imeti za posledico, zlasti v časih gospodarske depresije, primerno reguliranje cen in njih prilagodevanje dejanskim razmeram.

Tega razumevanja žal prejšnji finančni minister g. G j o r g j e v i č, ki je vodil finančno politiko države v raježjih časih splošne ekonomske krize, ni imel. Ko se je pred leti začel močno širiti val ekonomske depresije tudi pri nas, on ni vodil računa o tem pojavu. Videl je samo, da so dohodki od prodaje monopolskih predmetov pričeli p a d a t i, in da bi zasigural državni blagajni potrebne dohodke, je cene monopolskim predmetom dal zvišati, namesto da jih je zniževal. Zlasti je bilo to tipično pri tobaku in pri izdelkih tobaka. V ponovnih proračunskih in drugih finančnih debatah v bivši Narodni skupščini smo opozarjali g. G j o r g j e v i č a na nesmotrenost takšnega postopka in na potrebo, da se cene tem splošnojudskim konsumnim predmetom — i v interesu naroda i v interesu državne blagajne! — reducira! Zaman, g. G j o r g j e v i č na to sploh ni reagiral. V pisanih predstavkah na njega in na vladu smo ugotavljali, da so cene s o l i z ozirom na pridelovalne stroške previsoke. Šele po ponovnih urgencah

smo dobili od g. G j o r g j e v i č a odgovor, v katerem se nam je skušalo dokazati, da je znižanje cen nemogoče.

Zdi se, da bo novi g. finančni minister, ki je že v vprašanju obrestne mere Narodne banke pokazal potrebno razumevanje za današnje stanje naroda, tudi v pogledu politike monopolske uprave odločno vmes posegel. Iz govora, ki ga je imel na seji upravnega odbora monopolske uprave dne 20. t. m., je izjavil, da je sklenil, iti v pogledu cen monopolskim predmetom drugo pot, voditi računa o krizi in se ravnati po starem, priznanem trgovskem načelu, da se proda tem več blaga, čim nižja mu je cena. In v njegovi navzočnosti je upravni odbor monopolske uprave storil sklepe, s katerimi je znižal cene posameznih vrst soli za ljudsko in živalsko prehrano, odpravil takso na petrolej za poljedelske namene, znižal delno ceno vžigalicam ter cene gotovim tobačnim izdelkom. Podrobnosti bodo itak javno razglašene in se tu v njih ne spuščamo.

Z zadoščenjem beležimo ta novi korak g. finančnega ministra, ki je samo posledica one točke iz deklaracije vlade g. J e v t i č a, da hoče znižati fiskalna bremena povsod, kjer je to količkaj mogoče. Znižanje cen monopolskim predmetom znači za naš narod, i na naši vasi i v naših mestih, veliko olajšavo, državi pa zasigurava povečanje potrošnje teh predmetov ter okrepitve državnih financ. S teh vidikov moremo novo politiko monopolske uprave le pozdraviti.

Zborovanja stanovskih organizacij

REDNI LETNI OBČNI ZBOR ZDRUŽENJA BRIVCEV IN FRIZERJEV.

Dne 23. tm. so se zbrali brivski in frizerski mojstri iz bivše mariborske oblasti na svoje redno letno zborovanje, katero je vodil predsednik g. Franjo Novak. Zborovanju združenja, ki šteje 155 članov, 193 pomočnikov in 147 vajencev, je prisostvovalo iz vsega področja 32 članov, izven tega pa mestni obrtni referent g. dr. S e n k o v i č, združni nadzornik g. Z a l o ž n i k ter član zborničnega sveta in predsednik Okrožnega odbora g. B u r e š.

Poročilo o delovanju združenja v poslovnem letu so podali predsednik g. Novak, tajnika g. F e t t i c h - F r a n k h e i m o v a in blagajnik g. D o b a j. Poročilo dokazuje, da je združenje bilo zelo pridno na delu za interese svojega članstva. Posebno zanimivo je bilo predsednikovo

poročilo, ki je obravnavalo vsa aktualna strokovna vprašanja. Najlepše izpričevalo za sedanje vodstvo združenja je gotovo častno dejstvo, da je uprava ob močno znižani članarini tekom enega leta plačala okrog 17.000 Din dolgov in je poprej močno zadolžena organizacija danes izven nevarnosti in skoro brez vsakega dolga. Prejemki poslovnega leta so znašali 24.172,38 Din, izdatki pa 20.749,88 Din in ima združenje danes razpoložljive imovine 3.422,50 Din in s tem lahko krije svoje še odprte obveznosti. Članarina se za letos ni spremenila.

Zborovanje je ob koncu obravnavalo celo vrsto važnih strokovnih vprašanj, tako glede izločitve celjskih srezov, glede enotnih cenikov za Maribor in Celje, glede ustanovitve vajenskega fonda, iz

kateroga se bodo dotirali prispevki za vajeniški dom in za nabavo šolskega orodja, sklenila kaznovati neupravičeno izostale člane z denarnimi globami in je zavrnila več protih predpisu redovnih glob vloženi prizivov ob istočasnem znižanju naloženih denarnih glob, katera se je v enem primeru popolnoma črtala. Potek zborovanja je bil vseskozi stvaren, kar je tudi predsednik ob zaključku z veseljem naglasil, pozivajoč članstvo k nadaljnjemu složnemu delu za dobrobit brivske in frizerske stroke.

Volilno gibanje v ljutomerskem srezu

Z dnevom, ko je bila potrjena vsedržavna vladna lista z nosilcem g. Bogoljubom Jevtičem na čelu, je bilo opaziti v našem srezu veliko zanimanje za volilni boj. Seveda so predmet pogovorov in zanimanja naši trije kandidati, od katerih pa je eden že vrgel puško v koruzo. Ostala sta nam še dva, g. Fran Skuhala in naš neumorni nacionalist iz Male Nedelje, naš Avgust Lukačič, veliki borec za pravice kmeta, delavca, viničarja, obrtnika itd. Vsem je že znan iz zadnjih občinskih volitev, v katerih je prav on prinesel zmago skoraj vsem županom s svojim neumornim delom, pa so na žalost skoraj na to že vsi pozabili. Pa to nič ne de. Luka je naš in ostane!

Kako je med nami vsemi priljubljen, nam pričajo nekateri sestanki s svojimi številnimi prijatelji, na katerih se je spontano manifestirala njegova kandidatura. V zadnjem času je dobil od vseh strani razna povabila, v katerih ga prosijo volilci, da jim prireja shode. No, Luka se je odločil in sklenil, da jih bo prirejal po sledečem redu: Dne 22. aprila v Štrigovi—Razkrižju, 23. aprila v Apačah—Stogovcih, 24. aprila v Moti—Cvenu, 25. aprila v Mali Nedelji, 26. aprila v Sv. Duhu na Stari gori, 27. aprila v Kapeli, 28. aprila v Ljutomeru, 29. aprila v Staranovivasi »na Gorici«, 30. aprila v Selišču, 1. maja v Gornji Radgoni.

Največji shod bo 28. aprila po rani maši v Sokolskem domu v Ljutomeru, kjer bodo govorili poleg g. Lukačiča in g. Kovača iz Štrigove še senator g. dr. Ploj, mariborski župan g. dr. Lipold in še drugi. Na vse shode ste vsi vabljeni, zato pridite vsi, da boste slišali moža, ki se bo boril nedvomno nesebično za vaše pravice! Pridite vi kmetje, viničarji, delavci in obrtniki, da vam bo povedal odkrito besedo, da boste lahko mirno oddali svoj glas listi Jevtič—Lukačič!

Kulturne vesti

Rasbergerjev „Prebrisani Amor“

KRSTNA PREDSTAVA NAJNOVEJŠE IZVIRNE SLOVENSKE OPERETE V TREH DEJANJIH.

V povojni dobi, zlasti pa v zadnjih letih, se je pričela slovenska operetna literatura razveseljivo množiti, manj razveseljivi so pa kvalitetni uspehi te produkcije. Operete tistega velikega stila, ki osvaja odre, še nimamo in so morda med vsemi, kar jih imamo, še vedno najboljše stare Parmove »Caričine Amazone«. Kje so vzroki? Menda v tem, da Slovenci nimamo velemest, ki so tisti rastlinjaki, v katerih se taka kultura dobro počuti in razvija. Pred vsem pa je treba ugotoviti, da je doberšen del šibkosti vseh naših izvirnih operet v ličnosti b r e t i h. Tak operetni libreto — ako si zamišljamo najboljši operetni tip z vso operetno karakteristiko — ne sme biti opereta in ne spevoigra, ogibati se mora teže tragike kakor lahke puhle in nesmiselne pajacade. Zadetih to srednje nesmiselne pajacade. Zadetih to srednje nesmiselne pajacade. Zadetih to srednje nesmiselne pajacade.

Tudi libreto operete g. Pavla Rasbergerja »Prebrisani Amor« ki je doživela v nedeljsko krstno uprizoritev, na našem odru, bo čela na hval: naših libretov vobče. Najprej se človek začudi, čemu je segel avtor v sedanji dobi do svetovni vojni po tem biedermayer-skem okolju, ki je mimo tega nam Slovincem še tako tuje in nima z nami sploh nobene zveze? Toda sprejmimo to in se

postavimo na stališče sižeja, okolja in dobe in pogledimo, kaj je v tem stilu uspešno in kaj ni? Začetek je prav dober in nas prvo dejanje sploh prijetno preseneča, da pričakujemo drugo z napetim zanimanjem. Tudi prva polovica drugega dejanja še uspeva, potem se pa prično nepotrebne naivne burklijarije, ki dosežejo višek v tretjem dejanju, zlasti z zaključkom, kjer se zapletljaj razvozla z onim neresnim zapretjem Dragice in potem njenega strica Mačka. Ta konec je čisto n e p o t r e b e n, saj bi zadostovalo, da se Dragica spomni svoje p o l n o l e t r o s t i in razplet bi bil tu, čisto resen, dostojen in učinkovit operetni zaključek. Dokaz, da bi se z nekaterimi, niti ne posebno velikimi korekturami libreta dala napraviti zgodba, ki bi bila v celoti tako dobra, kot je sedaj v prvem dejanju, v začetku drugega in ponekod tudi še pozneje. Malo pa moti tudi to, da so vsi ti ljudje vse preveč klepetavi in povedo vnaprej stvari, ki naj bi se odkrile šele same po sebi, ne za nastopajoče osebe, ampak za — p u b l i k o! Ako bi bil libretist zaupal svoje delo komu in se z njim posvetoval, bi bilo vse to izostalo in uspeh bi bil popoln, ko je sedaj, žal, le delen.

Drugo je seveda glasbena plat. Pri opereti ne zahtevamo velike seriozne muzike, kakor pri operi, in moramo odkrito priznati, da smo igrali tudi v Mariboru

operete, ki Rasbergerjeve muzikalno niso prekašale. V tem oziru je napravil skladatelj gotovo več, kakor smo pričakovali, četudi ne zveni vse tako polno, kakor bi želeli. So vmes melodije, ki učinkujejo prav dobro. Najbolj vžiga seveda tričetrtinski takt. Posrečeni so nekateri motivi solov, duetov, tercetov, kvartetov itd., zlasti duetov. Rasberger je vložil tu veliko truda in zadel fragmentarično prijetne melodije. To smo opazili že pri overturi, ki jo je dirigiral avtor sam. Dirigent g. L o j z e H e r z o g je seveda mnogo pomagal do celotnega uspeha, skušal dvigniti šibkejša, praznejša mesta in podčrtati učinkovitejša akorde. Njegova zasluga je v precejšnji meri, da so nastopi solistov in zbora ostali v soglasju z njegovim dirigentskim prizadevanjem.

Inscenacijska stran predstave je ostala v skromnem okviru razmer, pa je solidno zasnovana in izvedena. Režiser g. J o z e K o v i č je dal dogajanju živahnost bi pa bil lahko nekatero naivnosti in ponavljanja v korist dela reducirjal.

V množici nastopajočih pevcev in igralcev smo videli nekaj posrečeno zasadenih in rešenih ulog. Stebri dela so Dragica gđ. Pavle U d o v i č e v e, Vlado Vesel g. B e l i z a r j a S a n c i n a in sluga Pavliha g. Pavla K o v i č a, ki mu je odmerjeno glavno nosilstvo komike, samo da je vzel to komiko bolj zunanje narajeno, kakor pa notranje resnično. Ako bi bil reducirjal zunanjo, telesno okorelost Pavliha na minimum, namesto tega pa potenciral notranje bebstvo, a prebrisano bebstvo, bi bil uspeh dosti večji. Tudi maska in kostim sam sta bila pretirano hlastanje po tipizirani efektnosti

na račun estetike in iz notranjosti izvirajoče naravne prepričevalnosti. Nasproti se je pa prav posrečeno uveljavljala gđ. Elza B a r b i č e v a v vlogi Minke Veselove, ki je razgibala zlasti vse prvo dejanje, žal le, da njen glas ni bolj močan, pa bi bil uspeh tu kar sijajen. Uveljavljal se je tudi g. E d o V e r d o n i k kot mladeniško živahno in vedno optimistično razpoloženi Srečko Majnik. Karakterno dobro je bil pogoden stari nergavi zdravnik dr. Maček g. E d a G r o m a, pevsko pa njegov tu še precej močni glas ni imel polnosti. Manjše vloge so bile več ali manj posrečeno poverjene g. Š. D r a g u t i n o v i č e v i (Veselova gospodinja), g. Antonu H a r a s t o v i č u (notar), g. Radu N a k r s t u (prvi prijatelj), g. F r. B l a ž u (drugi prijatelj) in g. M a k s u F u r i j a n u (tretji prijatelj).

Publika, ki ji je naivno-primitivna šala največja zabava in višek gledališkega užitka je bila kar navdušena (posebno galerija), druga je pa izbirala bolj kritično in priznavala le tisto, kar je zares učinkovalo brez prisiljene komike. Ako pa bi se zlasti libreto v drugem in tretjem dejanju očistil plehkih, prisiljenih, včasih celo naivnih efektov, bi bil Rasbergerjev »Prebrisani Amor« lahko naša splošno ugajajoča povprečna opereta. In to se da napraviti naglo še sedaj, zlasti morda za kako novo uprizoritev (tu ali drugje). Resno voljo in napor avtorja je nagradil aplavz, kronan še s celo vrsto vencev in šopkov, ki jih je prejel. Na vsak način pa nam je Rasbergerjev »Prebrisani Amor« nudil precej več, kakor smo pričakovali, četudi ni tisto, kar bi si želeli.

Alphonse Daudet

GREH ŽENE

ROMAN.

63

Dve čez teden prazni koči, hiša lovkega čuvaja in poleg nje baita za lovške pse, to je bilo vse, kar je zdaj stalo na tej trati stare Eremitage. V čisti, svetli sobi z navnimi lovskimi slikarjami na zidu sta izpila najprej čašo starega borovničevca in tam jima je prišla nasproti tudi sinaha, ki je bila že čisto lepo počesana in skoraj elegantna kljub zgodnji turtinji uri, toda oči so ji bile pordele in izgledala je, ko da bi bila zaspana ali pa se dolgočasila. Menila je, da je stari pripeljal s seboj orožnika ali tesarja, ko pa je zagledala, da sedi za mizo Richard, so njene oči zažarele in mali, brezsrčni obraz ji je od nebrzdane želje po življenju postal lep . . .

»Vidite, da sem vam govoril resnico,« je zašepetal Indijanc zaupno, zaslonivši usta s svojo ogromno roko, med tem ko se je njegova koketna sinaha žurila, da pogrne mizo in se pri tem zadevala ob gosta s svojim krilom ali jopico . . . »In pomislite si, dasi je prebila noč v joku, zaradi uhanov namreč, ki jih je prejele v dar, ker sem jo prisilil, da jih vrne, kajti v odsotnosti mojega sina . . .«

»A kje je vaš sin, Eugene?«

»Pri polku, gospod Richard, v dodatni službi . . . Do blaznosti je zaljubljen v ta svoj sedanji vojaški obrt, da si bo s tem škodoval pri svojem trgovskem poslu, in, kar je še slabše, pri svoji ženi, Ker, glejte na primer, ko sem jo včeraj poslal na Grosbourg z mravljiničnimi jajci, se je vrnila mala s parom zlatih uhanov, a brez onih, ki sem ji jih bil kupil nedavno pri proščenju v Yeresu. Kdo ti jih je dal? sem vprašal. Vojvodinja, oče. Jaz pa, ki vem, da naša gospa ni posebno darežljiva (to se sme reči tudi o svojih gospodarjih, kaj ne, gospod Richard, ker ni to nič nečastnega), sem takoj ugenil od kod je darilo; in popoldne, ko ni mala ničesar slutila, sem odšel z uhanov v grad in rekel vojvodinji, ki se je ravno pogovarjala na veliki terasi z gospodom Alexandrom: Gospa je bila tako dobra, da je poklonila moji sinahi ta lepi nakit. Pogledala me je z onim svojim svojiskim pogledom: Jaz, vaši hčeri? Stari lump Alexandre ji je dajal z glavo znake, da bi jo poučil, a razumela ga je šele kesneje: Ah, da, res . . . sedaj se spominjam . . . In kaj, mar vaši sinahi ne ugajajo? So stokrat prelepi za nas, sem ji

odgovoril: zato me je pooblastila, da vam jih vrnem, ker poštena revna žena nima pravice nositi norij tolike vrednosti. Vojvodinja mi je odgovorila: Hvala, Eugene, se lahko vrnete. Zato sem pa pozneje počakal pri mostu gospoda Alexandra in ga opozoril, da mu bom prvič, kadar si bo še usodil prevzeti tako poslanstvo, tako mi Sautecoeurjevega imena, pognal kroglo skozi sredo čela.«

V okroglih očeh lovkega čuvaja je zagorel neki divji izraz.

»Torej, koncem koncev, kdo je da! te uhanne?« je vprašal Richard, ki je čutil, da blesti.

»Nekdo, o komer je bolje, da sploh ne govorim,« je dejal stari, zavedajoč se svoje nerodnosti. »In za vruga, mala s tem ni bila zadovoljna. Slišal sem jo, kako se je vso noč vrtela. Naposled je davki med nama izbruhnilo in sem jo tedaj opozoril:«

»Ti imaš takorekoč dva moža, moja draga. Ako je eden slep in predober, je drugi previden in ima trdo pest. Zato mo raš hoditi ravno, sicer se varuj!«

Z belim predpasnikom in zavihanimi rokavi je prinesla Sautecoeurjeva na mizo ocvirkovko, katere prijetni duh se je širil po sobi in celo tja do baite za pse, ki so lačni prišli vohat k vratom. Toda niti duh te kmečke jedi niti bliskajoči pogled gospodinje ni mogel razvedriti Richarda Fénišana in ga prebuditi iz onega

žalostnega premišljevanja, ki ga je vzbudilo v njem namigavanje na mladega princa. In med tem ko je Eugene počasi pripovedoval, kakor je navada pri vseh vaščanih, in jedel, je pričel Richard sredi najzanimivejših zgodb brundati svojo po pevko, da se je starec tej nedostojnosti začudil.

V tistem času, ko se je sin gospe Fénišganove mudil v Eremitage in mislil da njegova mati še globoko spi, je ona — ker je bila ena onih delovnih bitij, ki po dnevu ne morejo spati — naročila zapreči kočijo in se odpeljala v sirotišnico v Soisy. Samostan je bilo mogoče že od daleč razpoznati po njegovem visokem drevju pri vhodu in po lepo okrašenem zvoniku kapelice. Ker so pročelje prav takrat belili, je bilo dvorišče vse zastavljeno z lestvami in vozički z apnom, do čim so zidarji neprenehoma tekali sem ter tja. Vse delo je nadzirala sestra Martha, ona Irka z nabori širokega belega krila; nadomestovala je tedaj predstojnico, mater de Bourronovo, ki je že več časa ležala bolna v postelji.

»Imamo delayce,« je dejala gospe Fénišganovi, hiteč ji naproti; potem je vodeč jo skozi vso šaro delavskega orodja rekla čisto tiho:

»To nam je prav dobrodošlo . . . ker smo samo tako mogli zabraniti otrokom in sestram, da ne pridejo sem.«

(Se bo nadaljevalo)

Ameriko je zadela nenavadna katastrofa

STRAŠEN VIHAR JE OPUSTOŠIL CE LE POKRAJINE IN JIH SPREMENIL V PEŠČENE PUŠČAVE.

Nad Severno Ameriko razsajajo ponekod že nekaj dni silni viharji, ki nosijo s seboj oblake prahu in finega peska ter drevijo s hitrostjo nad 80 km na uro. Nekateri pokrajine so spremenjene v peščene puščave in prebivalstvo s strahom gleda, kaj se bo z njim zgodilo. Takih viharjev ne pomnijo Američani. Škoda, ki so jo doslej povzročili, gre v milijone in milijone. Nekatera mesta so kakor izumrla. Ulice so prazne in nikjer ni človeka. Prebivalci so zamazali vrata in okna z voskom, da bi na ta način preprečili prodiranje prahu in finih peščenih zrnc.

Letala morajo leteti v višini nad 6.000 m, da ne zaidejo v oblake prahu in viharjev. Najžalostnejši pogled nudi država Texas, ki se je vsa pretvorila v peščeno puščavo in je vsa žetev uničena. Zemlja je pokrita z debelo plastjo peska, ki so ga nanosili divji viharji. Strokovnjaki trdijo, da je iskati vzroke silne katastrofe v dejstvu, da so farmerji poslednja leta neracionalno posekali ogromne gozdne komplekse. Po poročilih pilotov, ki letajo nad opustošenim ozemljem, se poznajo posledice peščenih viharjev vse tja do obale Atlantskega oceana. Nad

Newyorkom in Long Islandom pa lebde oblaki v višini 350 m. Zanimiv pa je zlasti pojav, o katerem piše »United Press«. Na mnogih krajih, kjer razsajajo silni viharji, so opazili ljudje nenavaden fizikalni fenomen. Železni predmeti, zlasti pa jekleni, pokazujejo električnost. Ponekod je električnost tako velika, da ljudje in živali ko se jih dotaknejo, čutijo močne udarce. Strokovnjaki tolmačijo nenavaden pojav na ta način, da je trenje zelo drobnih peščenih kristalov, ki jih s silno hitrostjo raznašajo viharji, povzročilo električnost v raznih predmetih.

Zaradi ponovnih peščenih viharjev so nekateri kraji v temi, tako, da težko ločijo prehod dneva v noč. Proti severozahodu pa viharji nosijo vedno nove mase peska in prahu in ga sipajo na plodna polja Kansasa in sosednih držav. Opoldne je ponekod tako temno in mračno, da si prodirajo avtomobili pot z reflektorji. Prah in pesek, ki prodirata skozi okna in vrata v stanovanja, silno nadlegujeta prebivalce. Ljudje so obupani, toda pomoči ni od nikoder, ker tudi iznajdljivi Američani proti takim elementarnim nezgodam doslej še niso iznašli sredstev.

Ljubezen se lahko kupi z denarjem

V neki dunajski tajni igralnici sta kvarala dva bogata industrijca. Prvi je izgubljal, drugi je dobival. Ko je prvi zaigral poslednji denar, se je spomnil na svojo lepo prijateljico in jo takoj telefonično zaprosil, naj pride k njemu v igralnico, ker mu je nujno potrebna njena pomoč. Dostavil je še, svojemu telefoničnemu razgovoru, naj mu prinese srečo v igri. Njegovo lepo prijateljico pa je telefonski poziv silno razkačil. Hudo se je razjezila nad njegovo prošnjo, da bi mu naj prinesla srečo v igri, ko ni nobena čarovnica, da bi ga začarala. In vendar je prišla v igralnico ter pred vsemi gosti in igralci jezno pokarala svojega prijatelja ter mu prepovedala, da bi jo v takih zadevah še kdaj klical. Za mlado damo pa se je zavzel neki njegov prijatelj in nastal je prepir in pretep. Izvoljenec mlade dame je bil klican na dvoboje. Ker pa je bil strahopetec, je iz strahu pred dvobojem pobegnil v tujino. Skrival se je na francoski revijeri in pisal svoji lepi prijateljici topla pisma, naj pride za njim. Toda njegova lepa prijateljica se za njegove prošnje ni zmenila, saj je bila sre-

čna v naročju drugega, njegovega prijatelja, ki se je zaljubil v njo in ji dal na razpolago večje vsote denarja, kakor pa njen prvi prijatelj. »Ljubezen se kupi za denar«, tako je odgovorila lepa prijateljica svojemu prijatelju, ki ji potem ni več pisal. Imel je seveda prav.

UVOZ FILMOV V JUGOSLAVIJO.

Po statističnih podatkih carinskega oddelka finančnega ministrstva je bilo preteklo leto uvoženih v našo državo 22.932 kg filmskih trakov v skupni vrednosti 12 milijonov 579.000 Din. Kinematografskih aparatov pa je bilo uvoženih za filme pod 35 mm 379 kg v vrednosti od 52.969 in 4.842 kg ostalih aparatov v vrednosti 779.000 Din. Največ filmskih trakov smo uvozili iz Nemčije, in sicer v vrednosti 5 in pol milijona dinarjev. Na drugem mestu je Amerika, na tretjem Francija, na četrtem Madžarska, na petem Anglija, na šestem Avstrija, na sedmem Belgija, na osemem pa Češkoslovaška.

Znižanje cen monopolskim produktom

Finančni minister dr. Stojadinović je preteklo soboto izjavil, da se bodo cene

nekaterih monopolskih produktov znižale. Znižala se bo v prvi vrsti cena boljše tobaku in boljše cigaretom. Cena tobaka trebinca se bo znižala od 750 na 600 Din pri kg, pri cigaretah »Karadžordje« od 1.600 na 1.200 Din za tisoč, pri cigaretah »Jadrani« od 1.100 do 900 Din, »Kosovo« od 950 na 800 Din, »Strumica« od 850 na 700 Din, »Sumadija« od 800 na 600 Din, »Minjon« od 650 na 500 Din, »Vardar« brez nikotina od 600 na 500 Din, »Vardar« in »Drina« od 500 na 400 Din. Prav tako se bodo znižale cene luksuznih zbirk. Cene cigaret »Morava«, »Zeta«, »Ibar«, in »Drava«, ki se jih največ pokadi, pa bodo ostale nespremenjene. Znižale se bodo nadalje cene tudi soli, petroleju in vžgalicam. Cena namizni soli se bo znižala od 500 na 400 Din, jodirani soli od 350 na 300 Din, živinski soli pa od 160 na 125 Din za 100 kg. Petrolej za kmetijstvo in ribištvo bo popolnoma oproščen monoplnih taks. Znižajo se tudi cene vžgalicam, ki se razdele v skatljice po 50 par in 1 Din. Cene cigaretne papirju se znižajo od 2 na 1.50 Din, od 1.50 na 1 Din in od 0.75 na 0.50 Din. Finančni minister meni, da se bo potrošnja vseh navedenih monopolskih produktov zaradi nižjih cen povečala in da

državne finance zaradi tega ne bodo oškodovane.

Ljutomer

Velika manifestacija jugoslovanskega edinstva v Štrigovi in na Razkrižju. Prihujeni kandidat za ljutomersko-radgonski srez na Jevtičevi listi, kmetovalec iz Male Nedelje g. Avgust Lukačič, in g. Kovač iz Štrigove sta priredila 22. t. m. velik shod v Štrigovi in na Razkrižju, kjer so ju tamkajšnji volilci sprejeli z velikanskim navdušenjem. V uvodnih besedah se je g. Kovač spomnil našega nesmrtnega kralja Viteza Aleksandra I. Zedinitelja, nato pa je predstavljal v kratkih besedah kandidata Lukačiča. Naš Luka je nato orisal v glavnih potezih politični položaj, razvil svoj delovni program, ki ga bo izvršil kot bodoči poslanec (viharno vzklikanje), kateremu delu bo posvetil vso svojo skrb, da bo čim popolneje ustregel vsem željam in potrebam našega sreza kot celoti in posameznikom. Oba govora sta bila sprejeta z navdušenim odobravanjem in uspeh našega Luke in njegovega namestnika g. Kovača jamči absolutna večina volilcev največje občine v ljutomerskem srezi. Lukova pot gre zmagoslavno do cilja.

Razno

MORSKE RIBE
Sardele, velike, skuše (skombri) in druge specialitete. Dnevno dobiti v restavraciji »Novi svet«, Jurčičeva ul. 7. 1782

VELECEJENE DAME!
Trajne kodre Vam izdela v zadovoljstvo in najcenejše salon »Zora«, Aleksandrova cesta 19. 1772

Toči se zopet priznava vino **MUSKATNI SILVANEČ** z kovaškimi gorci (Schmitzberger). Ribizlovo vino čez ulica od 1 naprej 1 12 Din. Ocvrti kozliček porc. Din 7. Dobro kosilo Din 6 in 8, prvovrstne domače klobase, kakor sploh različna topla in mrzla jedila po zelo zmerni ceni. Lepo urejen vrt, keglišče, bilard. A. Senica, Tattenbachova ul. 1771

JAVNA ZAHVALA!
Podpisani se najtopleje zanva ljudem vsem cenjenim gospodom zdravnikom, uradnikom in uradnicam ter stalnemu in režijskemu osebju Splošne bolnice za nabrano vsoto, ki so mi jo darovali kot nadomestilo mojega s težavo za otroke prihranjenega denarja, ki mi je bil tik pred prazniki iz stanovanja ukraden. Franc Kukovec, mizar, splošne bolnice Maribor. 1769

TAKOJ DOBITE DENAR, če prodate obnošeno obleko, čevlje itd. v Grajski starinarni. Plača najbolje! 1669

LJUBITELJI DOLENJSKE KAPLJICE!
Pristno dolensko črtno in najboljši Prošek dobite v Automatskem buietu. 1430

Prodaj

PARNI STOJEC
kotel z 8 m² ogrevalne površine, motor na bencin, »Wertheim« blagajno s pancer ploščo, avtomatično vodno črpalko z 8000 l. vrnega dela, enovprežni voz, vrče za mleko v različni velikosti prodaja po nizki ceni Adolf Bernhard, Maribor, Aleksandrova 51. 1770

Soba odda

LEPO OPREMLJENO SOBO z električno razsvetljavo in posebnim vhom oddam. Kranjc, Ruška cesta 7-1 1708

Stanovanje

ENOSOBNO STANOVANJE oddam v pokojnim zakoncem Nova vas, Lorbekova ul. 1773

Zgubljeno

Zgubil se je dragocen **PRSTAN S SMARAGDOM**. Najditelja prosim, da ga odda proti nagradi v upravi »Večernika«. 1777

Spomnite se CMD

Abonenti

se vabijo na dobro domačo hrano od Din 10- do 12- celodnevno

Lepo renovirana, separirana jedilnica!

Postrežba solidna! Pijača, dasi prvovrstna, neobvezna! Se priporoča

M. Stibler, gostilna »Ljutomer«, Glavni trg - vogal Vetrinjske

Darujte za Pomožno akcijo!